

PŘES KLOKOČSKÉ SKÁLY NA KOZÁKOV

Pěší výlet do Českého ráje s dopravou vlakem v sobotu 18. května 2013

Hlavním cílem našeho pěšího vlakového výletu bude vrch **Kozákov** (744 m), nejvyšší vrchol Českého ráje a jeden z nejpozoruhodnějších kopců u nás. Tvoří ho totiž jak prvohorní, tak druhohorní i třetihorní horniny, a v tomto směru je nejen u nás opravdovým unikátem. Právě v sopečných mladoprvhorních melafyrech jsou již po dlouhá léta nacházeny známé kozákovské polodrahokamy, které proslavily Turnovsko po celém světě. Na vrcholu bývá obvykle v sezóně i možnost nějaký ten „kamínek“ si od stánkařů koupit. Těmito nálezy proslul zvláště známý Votrubačův lom při jižním úpatí kopce. Naopak severní strana kopce je tvořena mladotřetihorními čediči a ze západní strany vystupují v okolí hojně rozšířené druhohorní křídové pískovce, tvořící i zde pro Český ráj tak charakteristické skalní útvary. Právě díky nim bylo zdejší území osídlené již v pravěku, což dokládají četné archeologické nálezy. Tyto pískovce tvoří i členitou skalní stěnu **Klokočských a Betlémských skal**, po jejíž hraně budeme ke Kozákovu přicházet a odkud je právě na Kozákov nádherný výhled. Pěkný pohled do údolí Jizery u osady Rakousy poskytuje zase **Zdenčina skála**. Ještě krásnější rozhled je však ze samotného vrcholu Kozákova, kde můžeme vystoupat na moderní kovovou rozhlednu z roku 1995, odkud je za pěkného počasí opravdu jeden z nejnádhernějších pohledů u nás. Vidět je odtud opravdu daleko, za dobré viditelnosti celé sv. Čechy od Orlických hor přes okolí Prahy až po České středohoří. Poté můžeme posedět v turistické chatě KČT z roku 1928, pojmenované na počest semilského rodáka, politika F. L. Riegra. Kozákov vyhledávají za vhodných povětrnostních podmínek rovněž paraglidisté. Během cesty navštívíme i známá pojizerská města **Turnov** a **Semily**. Tomu, komu by se zdála trasa příliš dlouhá, doporučím zkrácenou variantu.

Výlet je zařazen do kalendáře akcí 2013 oblasti KČT Pardubický kraj.

Všichni účastníci (i nečlenové) jsou úrazově pojištěni díky příslušnosti TKSP k ČSTV !

Doporučená mapa: zelená edice (1:50 000) KČT č. 19 Český ráj (nejnovější je 6. vydání z roku 2010)

Odjezd: 7.05 z Pardubic hl. n. do Turnova (7.09 Rosice n/L, 7.26 HK, 7.42 Jaroměř)

Sraz: 6.45 v nádražní hale pod odjezdovou tabulí (dohodneme se na koupi skupinové jízdenky)

Trasa: Vystoupíme společně na žel. stanici Turnov (předpokládaný příjezd 9.18) a po **Ž** vyjdeme doprava, přejdeme po mostu Jizery a dojdeme do středu města (1,5 km). Zde se pokocháme náměstím a po chvíli budeme pokračovat v horní části náměstí šikmo doleva již po **Č** přes Metelkovy sady nad hranou údolí Jizery do Záholic a dále k odbočce na Zdenčinu skálu (+4 km, celkem 5,5 km), již využijeme a pokocháme se výhledem do údolí Jizery (+0,5 km). Poté se vrátíme zpět na odbočku a pokračujeme dále po hraně nejprve Betlémských a později Klokočských skal až na rozcestí se **Ž** Klokočské průchody (+2,5 km, celkem 9 km). Zde zabočíme doleva stále po **Č**, seběhneme dolů do vsi Klokočí a po silnici přes rozcestí Fialník a ves Vesec (+ 2 km) pokračujeme dále po silnici vzhůru proti kopci. Na okraji lesa odbočíme ze silničky doprava a pokračujeme v stoupání na Kozákov. Na rozcestí pod vrcholem zahneme doprava a dojdeme na parkoviště k rozhledně a Riegrově chatě (+2,5 km, celkem 13,5 km). Zde se pokocháme vskutku neopakovatelným výhledem do kraje (předpokládané vstupné na rozhlednu cca 20 Kč) a občerstvíme (celkové předpokládané zdržení asi 1 hodina). Poté pokračujeme ve směru příchodu ještě asi 1,5 km po souběhu **Č**, **Z** a **Ž** do osady Komárov, kde odbočíme doleva již jen po **Z** Palučinským údolím dolů, než dojdeme na silnici, pokračujeme 0,5 km doprava na rozcestí U Rozvodny (+3,5 km), odkud dále klesáme doleva dolů až k žel. přejezdu v Semilech, kde již vlevo vidíme nádraží, před nímž se ještě můžeme občerstvit (+2,5 km, **celkem 21 km**).

V případě nepříznivého počasí bude trasa přiměřeně upravena či změněna.

Zájemcům o zkrácení po dohodě doporučíme zkrácenou variantu.

Odjezd domů: Semily odj.	15.08	17.08	19.08
Jaroměř příj.	16.14	18.14	20.14
Hradec Králové hl.n. příj.	16.34	18.34	20.34
Pardubice hl.n. příj.	16.56	18.56	20.56

Jízdné: záleží na počtu zájemců o společnou skupinovou jízdenku, IN50 stojí tam 85 Kč a zpět 71 Kč
Pěkný den, pěkné počasí a příjemné zážitky z výletu přeje **David Šebesta** (776 823 797 Vodafon)

david.sebest@seznam.cz

6. dubna 2013

Zajímavosti po trase:

Turnov – město v širokém údolí při soutoku Stebenky a Libuňky s Jizerou, východisko do Českého ráje, městská památková zóna. Město bylo založeno kolem roku 1250 sloučením vsí Turnova a Hruštic. První písemná zmínka o něm pochází z roku 1272. Po zničení roku 1478 bylo kolem roku 1509 nově vybudováno i s opevněním se čtyřmi branami. V 19. století nastal velký rozmach města díky rozvoji šperkařství a kamenářství. Pochází odtud nejstarší zmínka o perníkářství u nás (ze 13. století). Za pozornost stojí původně pozdně gotická radnice z roku 1526, přestavěná pozdně renesančně v roce 1620 a novorenesančně v roce 1894. Dále gotický kostel sv. Mikuláše z poloviny 14. století, přestavěný barokně v roce 1722, a bývalý klášterní kostel Františka z Assisi, barokní stavba z let 1651-55, empírově upravená v roce 1822, věž je pseudorománská z roku 1842. Bývalý barokní klášter františkánů vystavěl L. Raimondi v roce 1707 (v budově kláštera je nyní pošta). Novogotický kostel Panny Marie z let 1838-53 na místě středověkého dominikánského kostela patří k prvním památkám této architektury v Čechách. V Turnově lze dále navštívit Muzeum Českého ráje s největším obrazem Mikuláše Alše Pobití Sasíků pod Hrubou Skálou, o rozměrech 8,5 m x 10 m, a dále s bohatou expozicí geologie a mineralogie. Ve městě se nachází Střední umělecká průmyslová škola – tzv. šperkárna, založená v roce 1884 jako první středoevropská škola pro odborníky na zpracování drahých kamenů. V Galerii Granát je umístěna expozice o výrobě granátového šperku. Turnov je rodištěm významných obrozenců Fortunáta Durycha (1738-1802), Antonína Marka (1783-1877) a profesora UK, filosofa a zakladatele Charty 77 Jana Patočky (1907-1977). Ve městě sídlí Správa Chráněné krajinné oblasti Český ráj.

Zdenčina skála – pískovcová skalní vyhlídka do údolí Jizery.

Betlémské skály – méně známé skalní území svrchnokřídových pískovců. Navazují na východněji položené Klokočské skály. Výrazným členěním se vyznačují hluboké kaňonovité rokle a okraje plošiny (např. v okolí vyhlídkové Zdenčiny skály). Pozoruhodné jsou i nevelké skalky protnuté skalními okny a bránami.

Klokočské skály – přírodní rezervace o rozloze 228,13 ha, vyhlášená v roce 1985, zabírající skalní území sv. od Turnova v kuestě svrchnokřídových pískovců. V čele pískovcových vrstev vystupuje asi 2 km dlouhá, avšak nesouvislá, skalní stěna rozčleněná puklinami a svahovými procesy do izolovaných věží nebo velkých skalních bloků (tzv. Průchody u Klokočí). Nejznámější útvar je Radnice nad obcí Klokočí. Vlastní skalní území vzniklo v soustavě kaňonů a soutěsek, členících mírně skloněnou pískovcovou plošinu. Ve skalních stěnách lze pozorovat četné formy zvětrávání a odnosu hrubozrnných pískovců, z nichž nejnápadnější jsou pseudokrasové jeskyně (např. Postojna, Husova kazatelna, Jislova sluj aj.), mnohé jsou významné i archeologicky. Nejstarší osídlení v Českém ráji je doloženo před 50 000 lety (paleolit), zejména v jeskyni Postojna.

Kozákov – nejvyšší vrch Českého ráje (744 m), součást Ještědsko-kozákovského hřbetu, národní přírodní památka o rozloze 163,86 ha, vyhlášená v roce 1985. Z geologického hlediska asi nejpozoruhodnější vrch v České republice, protože jej budují tři zcela odlišné typy hornin prvohorního, druhohorního a třetihorního stáří. Prvohorní výlevná vyvřelina melafyr tvoří jižní a jv. temeno se známým výskytem drahých kamenů v melafyrových mandlovcích, zejména achátu, jaspisu, chalcedonu, záhnědy, ametystu aj., nálezy proslul zejména tzv. Votrubcův lom. V jz. svahu vystupují tektonicky vyzdvižené kry svrchnokřídových pískovců s četnými skalními tvary (Měsíční údolí, Drábovna s uměle vytesanou světličkou, archeologicky významné pseudokrasové jeskyně Babí a Kudrnáčova pec). Na západním svahu Kozákova je studánka Radostná. Mírnější severní svahy pokrývají mladotřetihorní čedičové příkrovy, otevřené několika lomy. Na vrcholu Kozákova byla postavena Riegrova turistická chata KČT Semily, otevřená 24.6.1928. Vedle stojí ocelová věž s rozhledovou plošinou z roku 1995 s dalekým kruhovým rozhledem z výšky 24 m. Dále zde lze navštívit Muzeum drahých kamenů.

Semily – okresní město, 340 m n. m., v údolí Jizery. Původně ves, doložená v roce 1352 s kostelem a tvrzí. Pod vlivem rozvoje těžby zlata a mědi bylo vyměřeno v 15. - 16. století městečko na pravidelném půdorysu. V roce 1691 bylo postiženo velkým požárem. Dříve převažovala dřevěná zástavba, dnes je městem bez významnějších památek. Novorománský kostel sv. Petra a Pavla z let 1908-11 stojí na místě původního barokního kostela z roku 1702. Mariánský sloup pochází z roku 1738. Barokní hřbitovní kostel sv. Jana Křtitele z let 1723-27 je vyzdoben nástrojnými malbami z roku 1761. Původně barokní zámek z roku 1691 je účelově využit. Semily jsou rodištěm politika Františka Ladislava Riegra (1818 - 1903) a spisovatele Ivana Olbrachta (1882 - 1952), jehož otec Antonín Zeman (Antal Stašek) zde byl advokátem. V jejich rodném domě je dnes umístěno Městské muzeum a Pojizerská galerie.

Děkujeme sponzorům, za jejichž finanční podpory se akce TKSP uskutečňují:

